

Handlingsprogram 2018-2022

Socialdemokraterna
KUNGSBACKA

Innehållsförteckning

Ett handlingsprogram för framtidens Kungsbacka	3
Långsiktig samhällsplanering och bostadspolitik	4
Infrastruktur och kollektivtrafik	7
Miljön en viktig del i planeringen	9
Energianvändning	11
Levande landsbygd och fler jobb	12
Digitalisering ger nya möjligheter för effektivisering	13
Aktiv politik för fler jobb	15
En bra för- och grundskola formar framtiden	17
Gymnasiet och ett lärande hela livet	19
En bra kommun att bli äldre i	20
Kultur, fritid, folkhälsa och turism viktiga byggstenar	22
Lika möjligheter för alla	25
Trygghet och säkerhet	26
Kraftfullt stöd till nyanlända	27

Ett handlingsprogram för framtidens Kungsbacka

Vår politik framöver är inriktad på att Kungsbacka ska fortsätta att växa på ett hållbart sätt. När vi växer krävs det god kontroll och tydliga mål för vad vi vill uppnå. Det krävs därför såväl kortsiktiga som långsiktiga perspektiv i besluts processerna. Socialdemokraterna vill komma bort från det kortsiktiga tänkandet som präglat kommunen tidigare och som lett till att den sammanhållande planeringen inte fungerat som den borde.

Vi ska lösa det mesta i kommunen men det behövs också goda externa kontakter med till exempel Trafikverket, Västtrafik och Region Halland för de investeringar vi inte själva råder över.

Det är kommunen som aktivt ställer upp önskemålen i planeringen i de olika skedena från idé/behov till genomförande. Vi ska också ha god dialog med våra invånare, näringsliv och föreningar. Det ska finnas en tillit mellan de som bor och verkar inom kommunen.

Jämlikhet

Varje människa är unik men människovärdet är lika. Alla människor har en etnisk bakgrund, en könstillhörighet och en sexuell läggning – ingen mindre värd än en annan. Alla människor har rätt att bli behandlade med respekt. Ingen människa har rätt att döma eller trampa på en annan för vem han eller hon är.

Politikernas roll

Som socialdemokratisk politiker har man möjlighet att påverka den politiska dagordningen utifrån det program som socialdemokraterna går till val på. Som

politiker är man vald av medborgarna och är deras representant utifrån den representativa demokratin och har därför en skyldighet att både representera väljarna men även att stå som ansvarig för att tillgodose väljarnas rättigheter att kunna utkräva ansvar för den förda politiken.

Som politiker är vi med och påverkar hur målen för vår kommuns verksamheter ser ut. Politiken formulerar målen, förvaltningarna lämnar förslag på hur målen ska nås.

Beslutsprocessen har blivit alltmer komplex, särskilt för fritidspolitikerna när kommunens uppgifter vuxit. Det behövs fortlöpande utbildning för politikerna och processbeskrivningar som underlättar arbetet i styrelser och nämnder. Rollerna som förändras över tid behöver hela tiden tydliggöras. De senaste förändringarna i Kungsbackas organisation har minskat antalet politiska uppdrag och därmed möjligheten för medborgarna att få insyn och inflytande i hur kommunen styrs och utvecklas, vilket djupt oroar oss socialdemokrater.

Vårt handlingsprogram

Vårt handlingsprogram är beslutat av våra medlemmar och beskriver den politik som vi vill föra. Allt som står kan inte alltid genomföras under en mandatperiod. Det kan behövas flera beslut under lång tid i vissa frågor. Dessutom går det inte alltid att förutse vilka ytterligare politiska frågor som dyker upp eller vad vi skulle behöva omformulera.

Socialdemokraterna i Kungsbacka vill göra kommunen till bra en plats att bo och verka i för alla invånare.

Långsiktig samhällsplanering och bostadspolitik

Kungsbacka har haft stora brister under det borgerliga styret när det gäller en sammanhållen samhällsplanering. Planeringen av bostadsområden har inte alltid varit i fas med övrig planering. Nu har förbättringar gjorts, men mycket återstår att göra. Vi måste utveckla kommunen mot ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Planeringen måste bli mer långsiktig, eftersom vi bygger för framtiden

Hållbarhet

I kommunen har den sista tiden social hållbarhet till viss del börjat användas i planeringsprocessen. Nu kvarstår att föra in ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Ekologisk hållbarhet innebär att vi måste skydda miljön vid utvecklingen av samhället. Den socialdemokratiska regeringen har satt upp mål för detta. Det naturliga kretsloppet ska värnas, vi ska ha en effektiv användning av energi- och naturresurser och samhällsplaneringen ska sträva efter resurssnåla produkter och processer. Jordbruksmark som kan behövas nu och i framtiden ska så långt som möjligt inte tas i anspråk.

Ekonomisk hållbarhet handlar bland annat om att kommunen ska kunna möta de behov som finns med ett lämpligt utbud av tjänster på kort och lång sikt. Ekonomisk hållbarhet innebär också att undvika att skapa ett segregerat och ojämlikt samhälle. Utvecklingen ska ske till rimliga kostnader för såväl invånare som kommun. Arkitekturen ska vara hållbar över tid och anpassas för en trevlig boendemiljö, men får inte drivas så långt att det påverkar boendekostnaderna negativt.

Social hållbarhet är ett ganska vitt begrepp. Den fokuserar på människor och mjuka värden som bland annat folkhälsa, livskvalitet i god social miljö, kultur, trygghet och jämställdhet. Det innebär att man till exempel studerar planläggningen av ett bostadsområde utifrån nämnda aspekter. Det sker numera i viss utsträckning i planprocessen i Kungsbacka. Vårt parti eftersträvar boende med så få sociala klyftor som möjligt med blandad bebyggelse av olika upplåtelseformer.

Närhet till service och livskvalitet

Vid planering av all byggnation ska redan befintlig kommunal service och infrastruktur beaktas. Det innefattar bland annat närhet till parker, rekreationsområden, handel och nöjen.

Långsiktighet i planeringen

Vi behöver en ny översiktsplan som tar in nya värden kring långsiktig hållbarhet samt effektiv markanvändning med en planeringshorisont på minst 30 år. Bebyggelsen måste ske på ett sätt som ger möjlighet till kommunal och kommersiell service, men också underlag för vårdcentraler och en ekonomisk och bra kollektivtrafik. En digital översiktsplan i modern tappning är väsentlig som information, både till politiker och allmänhet.

Kungsbacka centralort och stadsrummet behöver utvecklas från ett "sovrum" till ett rum för boende, avkoppling, god service, shopping och personliga möten samt för mindre verksamheter. Detta ger en levande centralort dygnets alla timmar. Vidare behövs bättre helhetssyn för området från Björkris och västerut till Kolla. Det får inte bli enklaver utan en sammanhållen syn på utvecklingen. Inlagsområdet bör redan nu få en idéskiss till hur en utveckling kan se ut, inte dess delar isolerat. Det är nödvändigt för att åstadkomma bra förbindelser när det gäller gator, cykel- och promenadstråk, rekreation och kollektivtrafik med mera, samt för bra koppling till gamla innerstaden. Det är bättre att göra skisser över detta som kan diskuteras och justeras än att starta med planprogram.

Nödvändigt är vidare längre planeringshorisonter än vad som är fallet idag och en samverkan med de nämnder som ska svara för försörjningen när det gäller barnomsorg, skolor, teknisk försörjning med mera. Ledtiden från bedömt behov till färdigställande är olika för projekten och den planering som behövs. Det kan röra sig om 5-15 år beroende på vad som avses. En lokalförsörjning för kommunala tjänster är idag fem år. Stress uppkommer när till exempel detaljplaner försenas och även byggstarten i en plan försenas av olika orsaker. Utvecklingen av landsbygden kräver också långsiktig planering för ett bra service-utbud.

En fråga som ofta glöms bort är att de politiker som ska ta beslut om planeringen och framtiden måste få bättre utbildning. I den moderna planeringsprocessen för framtiden behövs förståelse och kunskap om vad som ingår.

Bärkraftiga serviceorter

Anneberg, Fjärås, Åsa och Frillesås ska utvecklas till bärkraftiga serviceorter som kan ge ett brett utbud av kommersiell service och samhällsservice samt utrymmen för rekreation och god livskvalitet. Kollektivtrafiken ska vara god för arbetsresor med mera. I de västra

delarna behövs en övergripande diskussion om hur de mindre serviceorterna kan utvecklas på ett lämpligt sätt.

En aktiv markpolitik

Kommunen har brist på egen mark för byggandet. Det är först när kommunen äger marken som man kan påverka byggkostnaderna och till sist hyrorna. Det är rimligt att kommunens exploateringsverksamhet bär sina egna kostnader men får inte drivas så långt att det leder till höga kostnader för de boende. Infra-struktur som nyttjas av fler än de som bor i ett område bör bekostas av kommunen. En aktiv markpolitik skapar bättre konkurrens på byggmarknaden.

Bostäder för alla

Vi socialdemokrater anser att bostaden är en social rättighet. Vi eftersträvar ett boende med så få sociala klyftor som möjligt. Vi vill ha en blandad bebyggelse med olika upplåtelseformer såsom hyresrätt, bostadsrätt, kooperativ hyresrätt och äganderätt. Vi vill ha ett boende som passar livets olika skeden, alltså för olika åldrar och inkomstgrupper. Antalet bostäder som behöver byggas under de kommande åren är 900 – 1 000 bostäder per år varav 50 procent hyresrätter.

Vår politik:

- Vi vill ha en bättre sammanhållen planering på kort och lång sikt i kommunen.
- Vi ska ta med ekologiska, ekonomiska och sociala aspekter i allt samhällsbyggande.
- Planeringshorisonten ska vidgas för att få en bättre översyn av helheten i kommunen såväl på landsbygd som i stadsmiljö.
- I planeringsprocessen ska digitala presentationer – även tredimensionella – göra det lättare för politiker och invånare att se hur planeringen kan bli.

- Kommunen ska föra en aktiv markpolitik och ha en god strategi för framtida markförvärv. Detta skapar bättre konkurrens på byggmarknaden. Ett kommunalt markinnehav skapar också möjligheter för företag att etablera sig i Kungsbacka.
- Vi vill ha en blandad bebyggelse där detta är möjligt med olika upplåtelseformer som passar olika åldrar och som gynnar integrationen mellan ålder och inkomstgrupper.
- I de större byggprojekten bör minst 50 procent hyresrätter byggas de närmaste åren för att minska bostadsbehovet. Hyresbostäder ska byggas i alla kommunalar.
- Vårt kommunala bostadsbolag Eksta ska nyttjas bättre för att framtidssäkra bostadsbyggandet med god kvalitet och energibesparande insatser.
- Vi vill utveckla serviceorterna i Anneberg, Fjärås, Åsa och Frillesås så att de boende får god service i olika former, inklusive kollektivtrafik, samt plats för livskvalitet och rekreation. Service-tillgången i de västra kommundelarna behöver studeras bland annat när Onsalavägen är färdigställd.
- Möjligheterna för att få bygga en- och tvåfamiljshus i de östra kommundelarna ska vara generösa. Dock inte på sådant sätt att jordbruksmark tas i anspråk eller att avstånden till serviceorterna blir för långa och möjligheterna till att nyttja kollektivtrafik på ett effektivt sätt försvinner.
- Vi behöver bygga 900-1000 lägenheter per år de närmast kommande åren för att minska bostadsbristen.

Infrastruktur och kollektivtrafik

En bra infrastruktur och bra kollektiva transporter gagnar miljön och ökar tillgängligheten till jobb och fritidsaktiviteter. En växande befolkning ökar behovet av bra kollektivtrafik. Planeringen av infrastrukturen – järnväg, vägar och gator samt cykel- och gång-banor – ska planeras före utbyggnaden av nya bostadsområden, vilket inte alltid är fallet idag. Planering för större investeringar i infrastrukturen tar olika lång tid beroende på vem som ska betala; staten, regionen eller kommunen. Socialdemokraterna anser att kommunen måste vara mer långsiktigt aktiv särskilt när staten och regionen ansvarar för utbyggnaden. Centralorten saknar egentligen en fungerande plan för gatunätet och gång- och cykelbanor, trots att planer redan finns för nya bostadskvarter och byggnationen redan startat.

Planering tar tid

Infrastrukturplanering från idé till färdigställande tar lång tid. Utbyggnad av järnvägsnätet kan ta 20 år eller mer från idé till beslut, projektering, byggande och färdigställande. Även för vägar där staten är inblandad tar det lång tid. Planeringen i Kungsbacka lämnar en hel del att önska när det gäller gator och vägar som behövs för ett bra trafiknät. Kungsbacka måste vara betydligt mer aktiv i sin planering och påverkan.

Järnvägen

Västkustbanan som går mellan Göteborg och Köpenhamn är en mycket viktig förbindelse för både person- och godstrafik. Ca 12 procent av banan mellan Göteborg och Malmö har enkelspår på flera sträckor, vilket skapar betydande

flaskhalsar. Tidigast efter 2025 kan hela sträckan ha dubbelspår. Utbyggnaden av ytterligare två spår till Kungsbacka har dessvärre helt fallit bort i Trafikverkets planering. Detta skulle behövas för att utveckla pendeltrafiken men också övrig trafik på Västkustbanan.

Vi vill att kommunen redan nu tar tag i frågan om ett stationsläge i Frillesås. Arbetet med detta måste påbörjas nu och inte när behovet uppstått.

Järnvägen genom Kungsbacka

Järnvägen delar Kungsbacka centrum i två delar. På lång sikt måste detta behandlas på något sätt. Vid utbyggnaden av Inlag med bostäder måste frågan utredas om en tunnel räcker vid Aranäsområdet.

Vägnätet

När det gäller vägnätet är det viktigt att byggandet av Onsalavägen snarast kommer igång. Vi måste aktivt planera för en fortsättning för anslutning till E6. För att minska genomfartstrafiken i centrum vid utbyggnader söder om centrum bör det utredas om det behövs ett nytt mot till E 6 söder om centrum. Onsalamotet är redan idag otillräckligt. Även de övriga moten kräver vissa åtgärder. Planeringen av trafiken i centralorten ligger efter pågående utbyggnader vilket är en orimlig situation. I en sammanhållen samhällsutbyggnad måste planeringen ske före det att detaljplanerna bestäms.

Gång- och cykelvägar

Det är viktigt med gång- och cykelvägar. På vissa sträckor med frekvent cykeltrafik kan inte denna blandas med gångtrafik. Detta är aktuellt främst i centrumnära områden. Inte heller här ligger planeringen i fas med utbyggnaden av bostäder.

Busstrafiken

Busstrafiken behöver förstärkas. Den utgör ett viktigt stöd till tågpendeln. Det finns ett behov att ta sig sent från Göteborg för

dem som har jobb som slutar sent. Som en första insats borde snabbussar sättas in till Kungsbacka.

Information

Ett modernt kollektivtrafiksystem kräver god information för resenärerna. Informationen vid stationslägen och hållplatser behöver därför förbättras med ny digital teknik.

Färdtjänst

Färdtjänst som kollektivtrafik är viktig för äldre och personer med funktionsnedsättning. Regelsystemet ska vara enkelt och ekonomin inte en begränsning.

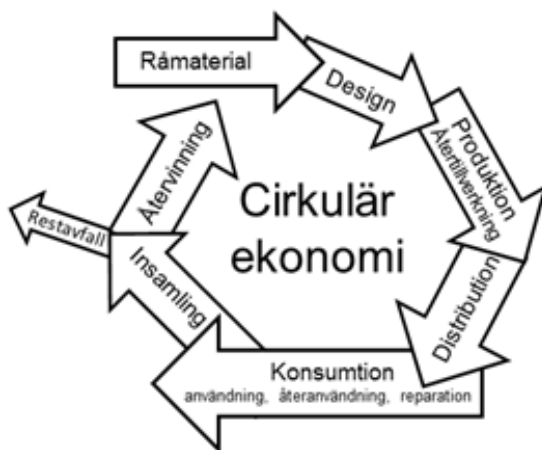
Vår politik:

- Taxesystemen för pendeltåg och regiontåg måste förenklas.
- Alla pensionärer ska ha fria resor dagtid på pendeltåget till Göteborg.
- Utred framtida lösningar av tågtrafiken genom Kungsbacka centrum när det gäller förbindelser med centrum och kommande bebyggelse på Inlag.
- Förbättra informationen till resenärerna vid hållplatser och knutpunkter.

- Bygg ut gång- och cykelvägar så att hela stråk kan användas. En separation mellan gång- och cykelvägar behövs i centrumnära områden.
- Färdtjänsttaxan ska motsvara kollektivtrafiktaxan.
- Förbättra och förenkla möjligheten till Riksfärdtjänst.
- Successivt öka antal Västtrafiktåg mellan Göteborg och Varberg med stopp i Åsa.
- Testa nya sena bussturer vardagar Göteborg – Kungsbacka när pendeltrafiken upphört att gå.
- Det behövs sena bussturer vardagar Kungsbacka-Fjärås-Åsa-Frillesås.
- Arbeta aktivt för att öka kapaciteten för järnvägen från dubbelspår till fyrspar på sträckan Göteborg-Kungsbacka.
- Planera redan nu för möjligheten att ordna en station i Frillesås.
- Utred och planera för ett nytt mot vid E6 söder om Kungsbacka centrum för att i framtiden minska genomfartstrafiken i de centrala delarna. Onsalamotet är redan, och kommer att bli, än mer överbelastat.

Miljön en viktig del i planeringen

Hur miljön påverkas av olika planerade eller pågående verksamheter måste tas med i beslutsprocessen på samma sätt som teknik och ekonomi. Sveriges Riksdag har antagit 16 miljömål som går ut på att skapa det som FN kallar ett långsiktigt hållbart samhälle; "en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov". För att detta ska uppnås är det viktigt att man bidrar på alla nivåer i samhället. I Kungsbacka finns flera områden som sluter an till de övergripande miljömålen. Information och inspiration ska också ges till kommuninvånarna i energi- och hållbarhetsfrågor.

Cirkulär ekonomi

En cirkulär ekonomi innebär att material återvinns eller återanvänds om och om igen. Det är en grundsten för en hållbar utveckling och motsatsen till dagens sätt att producera och konsumera varor. I vår linjära ekonomi utvinns material för att tillverka produkter som sedan slängs eller bränns upp. Detta måste vi förhålla oss till även på lokal nivå när vi arbetar med planering i dess olika former. Det finns

också många nya arbetstillfällen som kan skapas i en cirkulär ekonomi till exempel att bygga en kretsloppspark vid Klovsten.

Borgmästaravtalet

Kungsbacka kommun skrev på initiativ från Socialdemokraterna i november 2016 på det så kallade Borgmästaravtalet. Det är ett samarbete med ca 7 000 städer, kommuner och byar i hela världen. Det innebär bland annat att vi ska minska utsläppen av koldioxid med minst 40 procent till 2030. Kommunen måste i år, 2018, lämna in en åtgärdsplan. Vi socialdemokrater menar att det vi vill i vårt program ger möjligheter att uppfylla avtalet.

Begränsad klimatpåverkan

Genom att gynna utbyggnad av kollektivtrafiken bidrar vi till att minska utsläppen. Biltrafiken är omfattande i Kungsbacka. Den kommer så att vara en bra tid framöver. Om den ska minskas krävs en bra anpassad och tidsmässigt relevant kollektivtrafik. För att nå detta behövs en ständigt pågående utveckling för att möta behoven med bland annat fler miljöbussar.

Levande sjöar och vattendrag

Kungsbacka har många sjöar och vattendrag. Lygnern, en av södra Sveriges största sjöar, bidrar inte bara till kommunens dricksvatten utan utgör även ett lockande mål för friluftaktiviteter och fiske.

Myllrande våtmarker

Flera miljoner hektar våtmarker har torrlagts i Sverige under de senaste 200 åren. Våtmarkerna utgör en unik livsmiljö för mängder av växter och djur bland annat groddjur, ödlor och fåglar som skulle vara hotade om inte deras livsmiljö skyddas. Vid detaljplanering av mark är det viktigt att även bevara våtmarker i så orört skick som möjligt. Våtmarker fungerar som naturliga

reningsverk genom att fånga upp partiklar och föroreningar. Naturliga våtmarker är förträffliga närsaltfällor. Att låta bli att dika ut våtmarker, eller att återskapa nya, är ett bra sätt att minska tillförseln av läckande näringsämnen från marken till havet.

Kretsloppspark

Idag finns en kretsloppspark i Göteborg. Vi vill att en sådan etableras även i Kungsbacka. Den ska drivas i egen regi och i samarbete med entreprenörer. Vi vill med detta ta ansvar för miljön genom att återvinna saker som annars slängs. På sikt kan den utvecklas till en del i ovan beskriven cirkulär ekonomi.

Tysta områden

Med ökade bebyggelse kommer vi i framtiden få färre naturområden som är opåverkade av buller och störningsljud. Den naturliga tystnaden blir då en bristvara. Naturen har en läkande förmåga för den stressade nutidsmänniskan. Därför ska vi bevara de få områden i vår kommun som anses vara tysta.

Hav i balans samt levande kust och skärgård

Kungsbackafjorden gränsar till havet och utgör en mycket viktig tillgång inte bara för yrkes- och sportfisket utan även som rekreationsplats. För att detta fortsatt ska vara möjligt är det viktigt att avloppsinventeringen fortskrider så orenat avloppsvatten begränsas i största möjliga mån och inte bidrar till övergödning.

Levande skogar och ett rikt odlingslandskap

Kungsbacka har både skogar och odlingsområden. Genom att begränsa giftanvändning och bedriva ett naturbruk som gynnar biologisk mångfald kan vi bidra till att dessa mål uppnås. I en värld där klimatet förändras är det viktigt att vår egen livsmedelsproduktion säkras. Detta görs bäst genom att bevara högvärdig jordbruksmark.

God bebyggd miljö

Kungsbacka är känt för sin trivsamma stadsmiljö. Det är viktigt att bevara denna

men samtidigt ge utrymme för expansion av bostäder. Genom god planering av trafik, grön- och rekreationsområden kan vi uppnå detta. Vi vill uppmuntra inrättandet av bilpooler i lämpliga bo-stadsområden och fler trafiksäkra cykel-vägar till service och kollektivtrafik.

Fair Trade City – rättvis handel

Socialdemokraterna vill att Kungsbacka kommun blir en Fair Trade City. Därmed stöds både miljön och acceptabla arbetsvillkor vid produktion i utlandet.

Gröna arbeten

För ökad tillgänglighet för turism och friluftsliv vill vi ha "gröna arbeten" för underhåll av naturreservat, upprustning av vandringsleder och stränder med mera. Dessa arbeten ska först och främst vara för långtidssjukskrivna och nyanlända som är i behov av att vistas ute i naturen, så kallad Grön Rehab.

Vår politik:

- Avloppssystemen ska dimensioneras så att de inte flödar över vid strömavbrott eller häftiga regn.
- De våtmarker som finns i kommunen ska bevaras och nya skapas.
- Ökat skydd för den biologiska mångfalden.
- Kungsbacka ska bli en Fair Trade City.
- Etablera dagvattenanläggningar med flytande öar/våtmark.
- Vi vill etablera en kommunal kretsloppspark som kan utvecklas i framtiden.
- Bevara de tysta naturområden som finns kvar.
- Gröna arbeten för ökad tillgänglighet till naturen för turism och friluftsliv.
- Vi ska ha levande sjöar och vattendrag till gagn för fritidsaktiviteter och turism.
- Kommunen ska ta fram en reservvattentäkt.

Energianvändning

En framtid med förnybar energi samt alternativa energiformer är ett viktigt mål för oss socialdemokrater för att vi ska kunna nå klimatmålen. Vi ska ta ett lokalt ansvar för detta. För att det ska lyckas måste det satsas på förnyelsebar energi och på energisparåtgärder.

Minska energiförbrukningen

När det gäller nya kommunala lokaler måste kommunen kräva ett energisnålt byggande. I maj 2010 antog EU ett direktiv om energisnålt byggande. Man kallar direktivet för "nära-noll-energibyggnader". Särskilt stor vikt läggs vid byggandet av samhällsägda lokaler. Detta ska vara genomfört 2019-20. Ännu finns inga beslut men vissa förslag från Boverket om vad som ska främjas och vilka villkor som kommer att gälla. Framförallt innebär det att så mycket energi som möjligt produceras lokalt. Det kan vara bergvärme, solenergi och lagring av utvunnen energi. De mål som kommunfullmäktige antagit kan inte uppnås utan rejäla sänkningar av energianvändningen vid nybyggen. Kommunen ska förhandla med byggbolagen för att främja ett energisnålt byggande. Vi menar att kommunen borde testa ett område med klimatneutrala hus och plusenergihus i kombination för att få ett område som blir extremt energisnålt med ambitionen att det ska generera ett energiöverskott. I vår omvärld händer mycket på detta område just nu och kostnaderna sjunker.

Kommunala fordon och maskiner ska naturligtvis vara energisnåla. Även vid upphandling av entreprenader kan krav ställas på energisnåla fordon och maskiner.

Vindkraft och solenergi

Vi har tagit en översiktsplan för vindkraften. Inom de områden som utpekats är det rimligt att bygga ut vindkraften, självklart med miljöprövning. En ökad satsning på solenergi är viktigt för att på sikt ersätta kärnkraft och fossila bränslen.

Vår politik:

- Energiförbrukningen i kommunala lokaler ska minskas och i synnerhet vid nybyggnation.
- När privata byggbolag bygger bostäder och verksamhetslokaler av olika slag ska det ingå i avtalen ett krav på minskad energiförbrukning.
- Bygg ett område med "plusenergihus" som lokalt kan producera mer energi än vad som förbrukas. Det kommunala bolaget Eksta kan till exempel vara en lämplig aktör.
- Solenergin ska utnyttjas bättre med utvecklad teknik och lagringsmöjligheter.

Levande landsbygd och fler jobb

Kungsbacka behöver en modern och aktiv tillväxtpolitik för hela kommunen. Det är många gånger i de små och medelstora företagen som de nya jobben skapas. Där spelar landsbygden en viktig roll. Vi vill därför investera i landsbygdens näringsliv, exempelvis genom att stödja utbyggnaden av grundläggande service, förenkla för företag att expandera och bistå innovationer på landsbygden. Det handlar också om att utveckla ett jordbruk med ekologiska förtecken. Utbyggnaden av bostäder och verksamhetsområden får samtidigt inte inkräkta på jordbrukets framtida möjligheter att utvecklas på olika sätt.

Övergripande mål

Det övergripande målet för socialdemokraterna är att vi vill ha en livskraftig landsbygd med likvärdiga möjligheter till företagande, arbete, boende och välfärd likt de i centrala delar av Kungsbacka. De som bor på landsbygden måste få tillgång till både offentlig och kommersiell service. De serviceorter vi talat om tidigare behöver därför utvecklas i kommunen. Landsbygdens utveckling ska klargöras i den kommande nya översiktsplanen för Kungsbacka.

Fler bostäder även på landsbygden

Ett förbättrat serviceutbud på Kungsbackas landsbygd kräver fler bostäder. Man ska kunna förverkliga drömmen om ett eget hus men också ha möjlighet att bo i hyresrätt till rimliga kostnader. En blandad bebyggelse och möjlighet att växla mellan olika boendeformer är lika viktig i, som utanför, centrala Kungsbacka. Det är dock angeläget att bostäderna inte sprids ut och ligger för långt från

serviceorterna om det ska finnas en bra kollektivtrafik. Högvärdig jordbruksmark får heller inte tas i anspråk. Hanhalsområdet är ett exempel på ganska utspridd bebyggelse. Översiktsplanen behöver innefatta en särskild bedömning för detta område. Även kommunens västra och norra delar har en landsbygd som behöver tas tillvara.

Vår politik:

- Landsbygdens utveckling ska noggrant beskrivas i den kommande översiktsplanen utifrån långsiktigt behov av jordbruksmark, företagande i lämpliga verksamhetsområden, utveckling av de serviceorter som kan ge både offentlig och kommersiell service till landsbygden, samt bra kollektivtrafik. Landsbygdsområden i kommunens västra och norra delar måste också genomlysas i översiktsplanen.
- Ge jordbrukare möjligheter att lägga anbud vid upphandling av livsmedel genom att dela upp anbuden i mindre delar. Den möjligheten är nu bättre genom den centrala distributionen av livsmedel som genomförts i kommunen.
- Bygg ut serviceorterna med bostäder och små arbetsplatser samt med offentlig och kommersiell service som är likvärdig med den som finns centralt.
- Bygg främst bostäder i stråk i anslutning till serviceorterna som ger lättare tillgång till service i dess olika former och en bra kollektivtrafik.
- Använd inte brukbar jordbruksmark som kan behövas på kort och lång sikt. Om den bebyggs blir jordbruksmarken oanvändbar i framtiden.
- Utbyggnaden av fibernätet på landsbygden behöver skyndas på.

Digitalisering ger nya möjligheter att effektivisera

På alla samhällsområden utgör digitaliseringen en stor möjlighet – inte minst inom vården och omsorgen. Kommunen har stort välfärdsansvar både när det gäller verksamheter som skola och vård, men också när det gäller information och delaktighet. Alla kommuner bedöms stå inför betydande finansieringsproblem framöver och en av de viktigaste orsakerna är allt större andel äldre. Kommunerna står också inför stora personalförändringar. En undersökning från SKL visar att 45 procent av det totala antalet anställda inom vård och omsorg behöver nyrekryteras till 2022. Samtidigt väntas alltför få söka de lediga jobben. Redan 2020 beräknar SCB att det saknas 350 000 personer med omvårdnadsutbildning.

Varför digitalisering

Digitalisering ska underlätta för kommuninvånarna och företagarna och frigöra resurser för kommunen som kan användas till annat. Ett exempel är att ärenden kan göras när som helst på dygnet, till exempel söka plats inom barnomsorgen, söka bygglov med mera. För att digitalisering ska lyckas måste det vara tydligt att det handlar om att lösa konkreta problem, för såväl kommuninvånare som företagare och inom kommunens förvaltningar. Det gäller att identifiera de faktiska problemen och att analysera inom vilka områden digitala

lösningar och digitala arbetssätt gör störst nytta.

Vård och omsorg

Inom vård och omsorg ger digitaliseringen stora möjligheter till effektiviseringar men framförallt högre kvalitet, särskilt ur användarens perspektiv. Digitala trygghetslarm ger ekonomiska besparingar genom att äldre kan bo kvar hemma längre. Samtidigt uppnås stora mänskliga vinster i högre säkerhet och välbefinnande för de äldre.

Personalen ska ges utbildning inom IT och teknikstöd för att kunna möta kraven på digitalisering inom äldreomsorgen. Digitaliseringens positiva effekter kommer när tekniken får påverka hur vi arbetar, hur organisationerna, beslutsleden och samarbetsformerna ser ut. Det här gäller i näringslivet, men också i offentlig sektor. För att använda digitaliseringens möjligheter krävs mycket högre kompetens bland ledare. Det gäller både hos politiker och hos tjänstemän.

Många arbetsuppgifter kan digitaliseras, automatiseras, eller utföras av robotar vilket ger bättre service till lägre kostnad och frigör arbetskraft till uppgifter som inte kan automatiseras. Det innebär i sin tur att man kan använda personal för de arbetsuppgifter som specifikt kräver mänsklig kontakt.

Digitalisering på gott och ont

Kommunen måste alltid ha alternativ för kontakter med allmänheten vid sidan av de digitala systemen. Det finns de som inte vill, kan eller har förmåga att till exempel använda internetjänster. Upphandlingen av nya digitala system kräver stor omsorg. Det måste finnas en godtagbar funktion för alla som använder tekniken. Vi har sett exempel på system i kommunen som inte fungerat på ett godtagbart sätt. Parallella, liknande system kan också bli kostsamma och kräva dubbelarbete vid överföring av

data mellan systemen. Många kommuner inför digitala system och därför är det viktigt att ta referenser eller att inte skaffa egna unika system.

Riskanalyser måste utföras för att förhindra att personliga uppgifter inte sprids genom misstag eller intrång utifrån. Det gäller också att ha säker back-up vid störningar och i vissa känsliga system, ha alternativa lösningar. Det ska säkerställas att ny digital teknik underlättar arbetet och skapar nytta samt besparingar i tid och pengar. Finns inte dessa förutsättningar ska digitala system för ett ändamål inte införas eller kanske vänta till en senare tidpunkt då bättre förutsättningar finns.

Det finns ibland risker att ny teknik läggs ovanpå gamla arbetsuppgifter och processer. Därför ska gamla processer och arbetsuppgifter avvecklas om de inte är nödvändiga. Det är också viktigt att utvärdera nya digitaliseringar om de tillfört besparingar och effektivitet. Lärdomar av utvärderingar är viktiga.

Vår politik:

- Digitalisera för bättre service och till lägre kostnad.
- Digitalisering ska underlätta för kommuninvånarna och företagen.
- Personalen ska ges utbildning och teknikstöd.
- De invånare som inte vill, kan eller har förmåga att använda till exempel Internet ska ha goda möjligheter till bra kommunikation med kommunen.
- Säkerhet och riskanalyser gällande avbrott, intrång med mera ska göras vid införandet av digitala system.
- Nya system ska utvärderas om de gett effektivitet och besparingar.

Aktiv politik för fler jobb

För oss socialdemokrater är målet full sysselsättning, vilket innebär att alla som kan jobba också ska jobba. Arbete skapas med aktiv näringspolitik och ett positivt och kreativt förhållnings-sätt till kommunens möjligheter att växa. Arbetslösheten bekämpas med aktiv arbetsmarknads-politik och investeringar i välfärd och företagande.

Kommunen jobbskapare

Kommunens näringslivsarbete handlar om att skapa förutsättningar för tillväxt och jobb. God planberedskap med tillgång på mark för företagsetableringar och bostäder är ett exempel. Gott bemötande och kreativt förhållningssätt i den kommunala organisationen är ett annat. Kommunen bidrar till sysselsättning genom att hålla så hög investeringstakt som ekonomin tillåter. Vi socialdemokrater fortsätter att hålla en offensiv investeringstakt.

Många av de nya jobben skapas i de mindre företagen. Vår socialdemokratiskt ledda regering har förenklat reglerna för dessa företag och skapat trygghetssystem för att förenkla övergång mellan anställning och företagande. Ungdomars vilja att starta företag ska stödjas och generationsskiften inom småföretagen möjliggöras. Här har kommunen och Region Halland en uppgift att bidra med kompetens och samordning.

Småföretagen är viktiga för tillväxten och stödet till dessa bör utvecklas ytterligare. Nätverk och mentorskap är två exempel på metoder som kan vara särskilt viktiga för småföretag.

Jordbruket har stor betydelse i Kungsbacka. Vi ser gärna en utveckling av jordbrukets förädlingsindustri med fokus på ekologiska förtecken. Den så kallade upplevelseindustrin kan också utvecklas så

att våra förnämliga natur- och kulturvärden tas tillvara.

Den långsiktiga planeringen när det gäller markinnehav hos kommunen för företagsutvecklingen har varit låg och behöver förbättras.

I Kungsbacka är kommunen den största arbetsgivaren. Det är viktigt att kommunen erbjuder en god arbetsplats och utvecklingsmöjligheter, inklusive karriärvägar, för de anställda.

Starkare tack vare nyanlända

Om vi lyckas tillvarata de kunskaper, kompetenser och erfarenheter som nyanlända har med sig kan vi göra Kungsbacka än starkare. Sveriges välstånd är beroende av fler och växande företag. Redan idag utgör personer med utländsk bakgrund en betydande del av företagen i Sverige och de har också en avgörande roll för sysselsättningen.

För många nyanlända är tillgången till affärsnätverk mycket begränsad och man har behov av att både lära känna branschen och av att bygga nätverk. Genom att träffa branschorganisationer, experter och branschferna företagare kan man tillgodogöra sig viktig kunskap.

Stärk jämställdhetsperspektivet genom särskilda och riktade insatser som främjar nyanlända kvinnors företagande. Det finns behov av särskilda och riktade insatser för att främja nyanlända kvinnors etablering. Flera insatser och utredningar visar att färre kvinnor än män tar del av insatser, både när de söker asyl och när de etablerar sig i Sverige. Insatser för kvinnor ger också sämre resultat än insatser för män. En mindre andel kvinnor går vidare till arbete, utbildning eller företagande efter avslutad insats. Jämställdhet behöver därför integreras bättre i insatser och aktiviteter.

Aktiv arbetsmarknadspolitik

Med en socialdemokratiskt ledd regering blir det bättre förutsättningar att bedriva aktiv arbetsmarknadspolitik.

Rätten till ett arbete som det går försörja sig på är grunden för ett jämlikt, jämställt och solidariskt samhälle. Ökad jämställdhet ger ökad sysselsättning. I den svenska modellen är jämlikhet, jämställdhet och solidaritet centralt. Socialdemokraterna är ett feministiskt parti som gjort stora satsningar på ökad jämställdhet.

Individuellt anpassade insatser och matchning till lämpliga jobb och utbildningar är inriktningen. Nära samarbete mellan arbetsmarknad och utbildning är nödvändigt.

Vi stödjer etableringar av arbetsintegrerade sociala företag som kan vara en möjlighet för invånare i Kungsbacka som står en bit ifrån arbetsmarknaden. Alla Kungsbackabor ska ges möjlighet att arbeta – utifrån sin förmåga. Varje arbetad timme är viktig. Sysselsättningsgraden för människor med funktionsnedsättning har fortsatt att sjunka kraftigt. Många med funktionsnedsättning har det extra tufft på arbetsmarknaden, oavsett konjunkturläge och i vilken bransch de verkar.

Förhoppningen är att arbetsmarknadsreformen Flexjobb, inspirerat från danska Flexjob kommer att införas. En utredning har tillsatts av regeringen med uppdrag att analysera förutsättningarna för att genomföra ett flexiblare arbetsliv.

Flexjobb är en viktig reform, en arbetslinje för alla, som tillvaratar människors resurser och kompetens. Inte minst tar den hänsyn till personer som har varierande arbetsförmåga över tid, vilket är väldigt vanligt vid neurologiska sjukdomstillstånd. Med rätt hjälpmedel och assistans kan många människor med funktionshinder redan idag komma in på marknaden.

Vår politik:

- God planberedskap med tillgång till mark för företagsetableringar och bostäder.
- Kungsbacka kommun ska vara en attraktiv kommun för företag att etablera sig i.
- Så hög kommunal investeringstakt som ekonomin tillåter.
- Företagare ska ges gott bemötande och snabb service.
- För kommunanställda ska heltid vara en rättighet och deltid en möjlighet.
- Nyanlända med företagsbakgrund ska stimuleras till fortsatt företagande i Kungsbacka.
- Särskilda och riktade insatser som främjar nyanlända kvinnors företagande och möjlighet att komma ut i arbete.
- Arbete och egen försörjning är inriktningen.
- Individuellt anpassade insatser och matchning.
- Stödja etableringen av sociala företag.
- Kommunen anställer fler människor med funktionshinder.
- Företagare i kommunen uppmuntras att anställa människor med funktionshinder.
- Heltid ska vara norm och alla som vill gå upp i arbetstid ska få möjlighet att göra det.

En bra för- och grundskola formar framtiden

I förskolan och skolan läggs grunden för resten av våra liv. Vi vill arbeta för en lärorik och stimulerande miljö för alla barn. Barn- och elevgrupperna ska inte vara för stora och barnen ska erbjudas en trygg miljö där behörig och kunnig personal har tid att se varje barn. Kungsbacka ska ha en jämlik skola med höga kunskapsresultat där ingen elev lämnas efter eller hålls tillbaka. Alla ska känna sig trygga med att den närmaste skolan är bra, oavsett var i kommunen du bor. Vårt mål är att alla elever ska få möta behöriga och kompetenta lärare som går in i klassrummet med både krav och höga förväntningar på var och en.

Alla grundskoleelever ska få PRAO (praktisk arbetslivsorientering) för att öka sina möjligheter att välja rätt gymnasieprogram. De ska nå behörighet till gymnasieskolan genom att de får det stöd och den hjälp de behöver.

Det fria skolvalet har både fördelar och nackdelar. Vi vill inte ha fristående skolor med vinstintressen som går ut över kvaliteten. Rätten att välja skola och mångfalden av pedagogiska inriktningar ska värnas. Många fristående skolor håller hög kvalitet och har nöjda elever och föräldrar. Men regelverket kring de fristående skolorna behöver ses över och kvalitetskraven höjas. Förskolornas och skolornas kapacitet behöver byggas ut. Dagens lokaler är överfulla och fler, och i vissa fall mindre skolor, behöver byggas.

Fler behöriga i förskolan och skolan

En förskola av hög kvalitet har blivit en central del av vårt skolsystem och den

svenska modellen. Den är en förutsättning för att föräldrar ska kunna jobba heltid och känna sig trygga med att deras barn vistas i en miljö som är trygg och lärorik. Fler förskollärare och barnskötare behöver utbildas, så att vi få en högre andel behörig personal. I stora barngrupper riskerar barnen att inte bli sedda och inte få den trygghet och det lärande de har rätt till. Socialdemokraterna investerar i mindre barngrupper för de yngsta barnen så att de får tidigt stöd och en bra start i livet. För barn mellan fyra och fem år är riktmärket 9-15 barn i gruppen. Särskild hänsyn tas till barn i behov av särskilt stöd.

Attraktiv arbetsgivare

För att nå höga kunskapsresultat och en likvärdighet i skolan är rektors ledarskap centralt. Vi vill att Kungsbacka genom goda förutsättningar för lärare blir en attraktiv arbetsgivare. Det viktigaste för elevernas skolresultat är skickliga och engagerade lärare. Lärare ska ges förutsättningar att fokusera på det pedagogiska arbetet. Fler skolor ska satsa på lärarassistenter som avlastar lärare med administrativa uppgifter.

Läxhjälp

Det finns inget skrivet i skollagen eller andra regler om att skolan ska ge läxor så det är inte obligatoriskt. Om läxor ges ska elever ges möjlighet att på skoltid eller i anslutning till skoltid få hjälp av utbildade pedagoger med läxläsning.

Mer idrott och hälsa

Mer motion är ett sätt att öka inläringen. Vi vill att antalet gymnastiktimmar och rörelse under skoldagen utökas. Genom att uppmuntra kreativitet och estetisk verksamhet ges andra uttryckssätt med annorlunda inlärningsprocesser ett större utrymme. Bra hälsa är viktigt för skolresultatet. Barnen/eleverna måste därför få god och näringsriktig kost utan

onödiga tillsatser. Miljön i matsalen ska vara lugn. I förskolan ska pedagogiska måltider vara kostnadsfria.

Psykisk ohälsa

Vi ska rusta samhället för att bättre ta hand om unga som lider av psykisk ohälsa. Unga som mår dåligt ska upptäckas tidigare och snabbare få hjälp, och nya verktyg behöver användas för att hjälpa unga som mår dåligt. Socialdemokraterna satsar därför på elevhälsan.

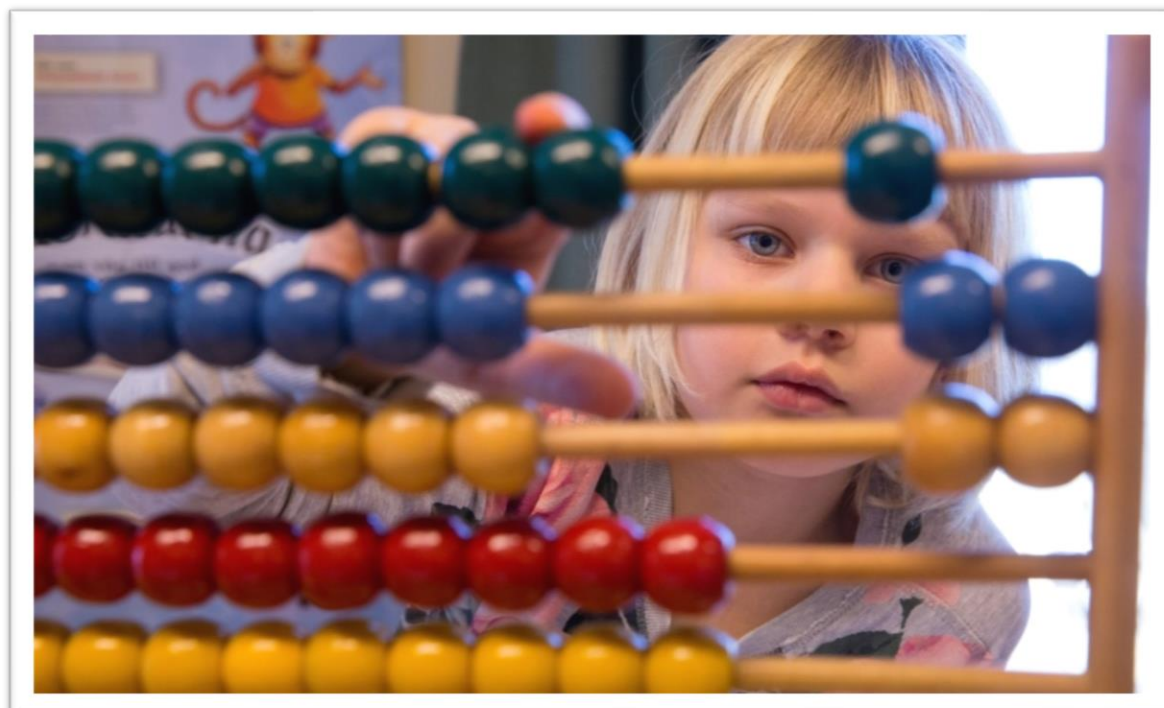
Intraprenader

Intraprenaden är en självständig resultat-enhet inom ramen för den kommunala förvaltningen med utökat ansvar och befogenheter. Enheten är fortfarande kommunalt ägd och driven, och personalen är anställd av kommunen. I Kungsbacka finns exempel på intraprenad inom grundskolan. Intraprenad borde även kunna testas inom förskolan.

Vår politik:

- Minska antal barn i barngrupperna i förskolan och på fritidshemmen och minska klasstorleken i de lägre årskurserna.

- Öka personal- och lärartätheten.
- Alla elever i årskurs 6-9 ska ha tillgång till busskort under hela dygnet.
- Införa lärarassistenter som hjälp till lärare.
- Satsa på tidiga insatser för att förebygga problem för eleven. Det behövs då fler specialpedagoger och en stärkt elevhälsa.
- Investera i lärarnas fortbildning och kompetensutveckling.
- Minska lärarnas administration och kringuppgifter.
- Förbättra skolläraernas arbetsituation. Rektor ska fokusera på det pedagogiska ledarskapet.
- Ha en god och näringsriktig kost tillsammans med mer rörelse under skoldagen för att främja inläring.
- Skolorna ska ha rätt antal elever i förhållande till lokalernas storlek.
- Vi vill att kommunen prövar fler intraprenader i grundskolan men också med försök inom förskolan.

Gymnasiet och ett lärande hela livet

Vi socialdemokrater vill ha en jämlik och rättvis kunskapsskola, för alla. Kunskap och kompetens går hand i hand, därför ska människor kunna nå sin fulla potential genom att utveckla sin kompetens och fylla på kunskap genom hela livet. De som studerar idag måste rustas för en okänd framtid, för jobb vi inte vet existerar ännu. Vi måste därför tänka om och tänka nytt i sättet att studera och ta in kunskap.

Lärande hela livet

Om vi ska klara den globala konkurrensen krävs nytänkande och innovation inom alla områden. Digitalisering och artificiell intelligens (AI) kommer på bred front. Världen förändras snabbt och en del utbildningar är nästan förlegade innan man hunnit ta examen. Detta krav på ständig förändring gör att skolan måste ge eleverna en bred och stabil grund att stå på så att de kan lära om och lära nytt.

Vuxenutbildning och SFI

Allas rätt till kommunal vuxenutbildning är en viktig del av att kunna lära hela livet. Svenska för invandrare (SFI) för de nyanlända är en självklarhet så att de snabbt kan komma in i vårt samhälle och känna delaktighet och kunna ta eget ansvar. Validering av kunskap är ett viktigt redskap för att komma vidare, snabbt. Vi tror på allas vilja och möjlighet att ta ansvar för sitt eget liv och sin försörjning. Samhället ska ge alla möjlighet till en bra grund, oavsett bakgrund.

Psykisk ohälsa

Vi ska rusta samhället för att bättre ta hand om unga som lider av psykisk ohälsa. Ungar som mår dåligt ska upptäckas tidigare och snabbare få hjälp, och nya verktyg behöver användas för att hjälpa dem.

Socialdemokraterna satsar därför på elevhälsan även i gymnasiet.

Vår politik:

- Höja betygsgenomsnittet genom mer individuellt fokus på inläring och mer flexibelt lärande för att alla elever ska nå sin potential.
- Att alla får fortsätta att lära genom hela livet, oavsett utbildningsbakgrund.
- Utöka samarbetet med näringslivet. Utöka antalet program med Ung Företagsamhet (UF) så att eleverna får insikt i hur det är att driva företag.
- Att alla ska känna trygghet i såväl skola som på arbetsplats/praktikplats.
- Vi ska ha nolltolerans mot mobbning, kränkning och trakasserier av alla slag samt alkohol- och droganvändning i våra skolor.
- Utöka elevhälsan och främja rörelse genom större samarbete med bland annat idrottsprogram, gymnastiklärare, ha undervisning ute – exempelvis som lärpromenader.
- Öka det internationella utbytet på fler program genom fler EU-projekt.
- Öka frisknärvaron och minska sjukfrånvaron hos personalen.
- Förbättra arbetsmiljön genom att andra yrkesgrupper tar en del av det administrativa arbetet.
- Ta vara på nyanländas kunskaper genom validering.

En bra kommun att bli äldre i

De som varit med och byggt upp vårt land ska ha rätt till trygghet under ålderdomen. Socialdemokraterna vill att äldre ska få bestämma själva över sitt liv och sin vardag. Vi vill att de ska få ett flexibelt stöd som utgår ifrån de äldres mål, vad de behöver och tycker är viktigt. En viktig förutsättning är en god kost som bidrar till god hälsa och livskvalitet.

Bostäder

I socialdemokraternas Kungsbacka ska det finnas ett brett utbud av bostäder för äldre där de har möjlighet att välja boende efter behov och önskemål. I till exempel ett trygghetsboende bor du i en vanlig lägenhet och sköter om ditt eget hem. Här finns gemensamma utrymmen för samvaro, hobby och rekreation och en trygghetsvård som stöd till att skapa en väkänsla. Genom att engagera sig i husets aktiviteter eller utnyttja de gemensamma utrymmena har man möjlighet att träffa grannar.

God kvalitet i omsorgen

Även omsorgen för de som behöver hjälp på särskilt boende (äldreboende) behöver utvecklas och olika alternativ behöver finnas utifrån individens önskemål. De särskilda boendena får inte bli institutioner, utan ska erbjuda bra boende på de äldres villkor. Det är då viktigt att alla våra boenden inte är likriktade. Dessa boenden bör ha olika profiler och inriktning för att kunna möta olika individers livsstil och intressen.

Våra medarbetare ska ha goda förutsättningar och rätt kompetens för att möta våra äldres behov. Det är viktigt att låta vårdens proffs vara proffs.

För att kunna ge trygghet under ålderdomen måste utvecklingen av god kvalitet i den framtida vård och omsorgen säkras genom till exempel tryggad personalförsörjning och byggandet olika typer av äldreboenden med god framförhållning. Bristen på äldreboenden ska aldrig vara ett skäl till att äldre inte får det stöd hen behöver.

Digitaliseringen ger stora möjligheter till effektiviseringar men framförallt möjlighet till högre kvalitet i omsorgen. Många arbetsuppgifter kan digitaliseras, automatiseras, eller utföras av robotar, vilket ger en bättre service till en lägre kostnad och frigör arbetskraft till det som inte kan automatiseras. Det innebär i sin tur att man kan använda personal för de arbetsuppgifter som specifikt kräver mänsklig kontakt.

Välfärden är ingen vanlig marknad. Skattebetalarnas pengar ska gå till det de är avsedda för. Därför måste vinstjakten stoppas och kvaliteten hamna i fokus.

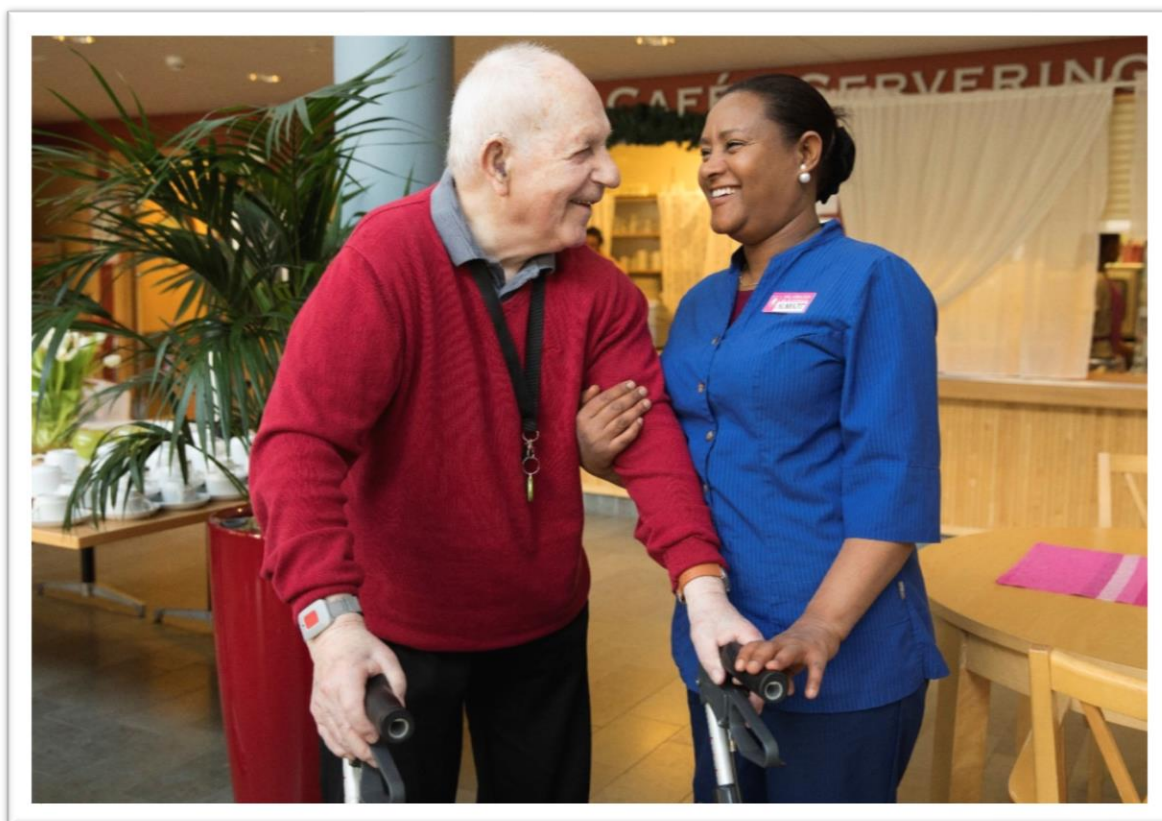
Intraprenader

Intraprenaden är en självständig resultat-enhet inom ramen för den kommunala förvaltningen med utökat ansvar och befogenheter. Enheten är fortfarande kommunalt ägd och driven och personalen är anställd av kommunen. I Kungsbacka finns exempel på intraprenad i grundskolan. Vi menar att denna form ska kunna användas för utvalda äldreboenden.

Vår politik:

- Vi vill anställa fler inom vård och omsorg, samt öka kunskapen, kompetensen och förbättra arbetsmiljön för personalen.
- Vi vill minska vinstjakten inom vård och omsorg.

- Kollektivavtalsliknande villkor ska gälla vid upphandling av externa aktörer.
- Bygga fler trygghetsboenden.
- Skapa intraprenader för äldreboenden som försöksverksamhet.
- Satsa på digitalisering där detta ger trygghet för de äldre och mer tid för personalen.
- Fri kollektivtrafik, även på pendeltåget, till Göteborg, under dagtid för alla pensionärer.
- En god och näringsriktig kost och stimulans med dagliga aktiviteter ska erbjudas på våra äldreboenden.

Kultur, fritid, folkhälsa och turism är viktiga byggstenar

Konsten och kulturen bidrar till att skapa ett rikare samhälle att leva i. Socialdemokraterna ser kulturen som en angelägen del av välfärden. Turismen och besöksnäringen är och kommer att vara oerhört viktig för kommunen. Såväl kungsbackabor som besökare ska uppleva Kungsbacka som en attraktiv kommun med ett brett och spännande utbud av kultur, aktiviteter och besöksmål. Både kulturen och besöksnäringen är viktiga för att skapa nya jobb. Vi socialdemokrater vill ha en stark kultur- och fritids-politik som ger förutsättningar för alla människors delaktighet. Vem du än är ska du känna att kulturen och fritiden i Kungs-backa har en plats för dig.

Kultur ger livskvalitet

Kulturen öppnar våra sinnen för nya intryck och möjligheter. Den väcker nyfikenhet och skapar kreativa miljöer. Vi vill att kulturen blir närvarande och syresättande i alla människors vardag. Att göra alla delaktiga i det som är livets kärna – möjligheten att frigöra den egna tankens kraft – är en central uppgift för demokratin. Vi behöver också utveckla kulturmiljöer och kulturarv för turismen och i pedagogiskt syfte.

Kultur erbjuder nya perspektiv och kunskaper om oss själva, vår historia och vår samtid. Kulturlivet i Kungsbacka ska vara öppet för nya konstnärliga uttryck och nya sätt att möta publiken. Grunden för detta är en stark offentligt finansierad kultursektor, där Kungsbackas invånare ges möjlighet att ta del av icke-kommersiell kultur. Likväl är det viktigt att skapa

förutsättningar även för kommersiella inslag. Det ska märkas i kulturlivet att Kungsbacka består av människor som har sin bakgrund i hela världen, med många språk, traditioner och kulturer. I kulturens Kungsbacka är studieförbunden en naturlig del i vardagen.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas inom kulturens område. Därför vill vi investera i alla barn och deras kreativa skapande genom att göra Kulturskolan avgiftsfri. Kulturskolan ger barn möjlighet att antingen bara njuta av sitt egna skapande, eller faktiskt inspireras till att de i framtiden ser arbete inom bland annat musiken, konsten och filmen som en yrkesbana. De som idag går i Kulturskolan kan vara morgondagens popstjärnor, Oscarsvinnare eller framgångsrika konstnärer.

Ett demokratiskt samhälle bygger på aktiva medborgare som uttrycker sina synpunkter och tillsammans arbetar för det de tror på. Här spelar stöd till kulturverksamhet, föreningar och intresseorganisationer en viktig roll. Att i tidig ålder få tillgång till sagor, teater, musik, skapande och annan kulturell verksamhet har en mycket positiv inverkan på barnens utveckling, fantasi och inlärningsförmåga. Som vuxen kan du få upplevelser genom olika kulturyttringar, både om du är betraktare eller aktivt deltagande. Biblioteken kommer i nya former med nya media fortsatt att ha stor betydelse för alla åldrar.

Kunskap och inlevelse i andra kulturer skapar förståelse som motverkar intolerans och rädsla för det främmande. I Kungsbacka finns en mångfacetterad kulturverksamhet. Den behöver dock förstärkas för att utvecklas ytterligare.

Vi ser värdet av att ha flera aktiva studieförbund i Kungsbacka och anser att

deras verksamhet bör stödjas så att de kan ha samma ekonomiska möjligheter som i närliggande kommuner.

I Kungsbacka är det viktigt att ge utrymme för konst genom mötesplatser för utställningar och installationer av såväl halländska, nationella och internationella konstnärer.

Tillgänglighet handlar också om samverkan över generationer, mellan föreningar och intressen. Ett exempel på detta är kulturvandringar, ett annat exempel är så kallade "kulturspår", där motion kombineras med en kulturell upplevelse. Unga som feriearbetar med kultur på äldreboenden är ett annat exempel.

Satsningar på fritid och folkhälsa

Socialdemokraterna vill att alla ska ha möjlighet att delta i idrottsrörelsen på sina villkor. Aktiva barn och vuxna inom idrottsrörelsen ger bättre folkhälsa och gemenskap samt stärker sammanhållningen i samhället. Alla barn och unga ska ha rätt att delta i ett rikt föreningsliv oavsett föräldrarnas inkomst. Därför är det viktigt att avgifterna är låga, så att inte idrotten blir en klassfråga. Det ska inte heller finnas några barriärer. Alla ska kunna delta oavsett kön, könsidentitet, ålder, etnicitet, religion, funktionsvariation eller sexuell läggning. Vi strävar efter ett föreningsliv utan fördomar och diskriminering, där barn och unga kan växa och utvecklas i en trygg miljö och där idrottsutövandet bygger på lust och glädje. Där det är roligt att träna, tävla och röra på sig - idrotten ska få oss att må bra.

Satsningar på fritidsverksamhet och mötesplatser är ett verksamt sätt att gynna positiv utveckling för deltagarna. Fritidsverksamheten kan väcka och utveckla nya intressen eller vara en plats att bara få vara på, oavsett vilken "grupp" ungdomarna tillhör och vilken bakgrund de har.

Många lokaler, som till exempel skolor, står tomma en stor del av tiden. Det är viktigt att bygga på ett sådant sätt att lokalerna

kan användas för fritids-aktiviteter utan att den huvudsakliga användningen störs.

Turismen ska utvecklas

Vi vill utveckla Kungsbacka som besöksort. Kultursatsningar skapar säsongsarbete som passar våra ungdomar och en del helårsarbeten. Vi vill fortsätta att satsa på våra stora kulturvärden som Tjolöholms slott, Äskhults by, Stättared, Fjärås Bräcka och Hunehals Borg. Klapperstensfälten vid Näsbokrok i Åsa är också en fantastisk plats att vistas på. Vår långa och vackra kustremsa med fantastiska badmöjligheter bör utvecklas mer så att vi kan erbjuda turister en trevlig vistelse i vår kommun.

Vår politik:

- Avgiften för kulturskolan ska hållas så låg att inget barn stängs ute på grund av höga avgifter eller bristande tillgänglighet.
- Studieförbunden ska ha starkt stöd för sin verksamhet.
- Verka för allas möjligheter till kulturupplevelser och eget skapande.
- Kulturperspektivet ska finnas med i alla delar av kommunens utvecklingsplaner.
- Främja kulturell mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet.
- Utveckla samarbetet mellan förvaltningarna och med näringslivet i syfte att förstärka turistnäringen.
- Bibliotekens tjänster ska vara avgiftsfria.
- Bygg ut idrotts- och fritidsanläggningar och kulturell verksamhet i den takt som kommunen växer.
- Ta fram och utveckla fler strandpromenader och vandringsleder.
- Göra våra naturreservat mer lättillgängliga.

- Alla ska kunna utöva idrott på lika villkor oavsett kön.
- Öka fritidsgårdarnas tillgänglighet samt utveckla verksamheten så att de blir en attraktivare mötesplatser för unga.
- När nya skolor och andra kommunala lokaler planeras ska man ta hänsyn till att föreningar ska kunna använda lokalerna på kvällstid då de står tomma.
- Bevara och utveckla kulturarvet i kommunen.

Lika möjligheter för alla

Vi vill att Kungsbacka ska vara en stad för alla! Vi socialdemokrater är övertygade om att alla behövs, alla kan delta och alla kan bidra. Kungsbackas samtliga invånare har samma självklara rätt till ett aktivt liv. Vi vill därför fokusera på bättre tillgänglighet och större delaktighet. Detta i sin tur leder till bättre förutsättningar för alla människor att studera, arbeta och delta i samhällslivet, oavsett vilken funktionsnedsättning man har.

Bostad, utbildning, fritid, inflytande och socialt sammanhang är viktigt för alla, men kan innebära en större utmaning för en del personer. Vi vill verka för att personer med alla funktionsnedsättningar ska ha dessa rättigheter.

Vi vill även att människor med funktionsnedsättning ska få stöd och hjälp att komma in på, eller tillbaka till arbetsmarknaden.

Bättre tillgänglighet

Alla funktionsnedsättningar syns inte och vi socialdemokrater vill stärka tillgängligheten för alla. Detta gäller bland annat tillgänglighet för till exempel rullstol samt kompensation för syn- och hörselnedsättning. Personer med neuropsykia-

triska funktionsnedsättningar som till exempel ADHD eller Asperger behöver också olika stödformer. Alla ska med, ingen ska uteslutas!

De som inte klarar eget boende måste få hjälp via gruppboendestäder. I vissa fall behövs tillfälligt stöd och miljöombyte i korttidsverksamheten. Socialdemokraterna i Kungsbacka vill här verka för bättre planering och högre kvalitet.

Vår politik:

- Alla fritidsanläggningar ska vara tillgänglighetsanpassade.
- Alla Kungsbackas elever ska ha samma tillgänglighet på samtliga skolor.
- Fler gruppboendestäder måste byggas i takt med behovet.
- Informationen om kommunens verksamheter anpassas så att alla invånare oavsett funktionsnedsättning kan ta del av den.
- Utveckla möjligheterna för kulturellt inriktat arbete inom daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättningar.

Trygghet och säkerhet

I den socialdemokratiska visionen samlas krafterna och engagemanget för att minska klyftor, bryta segregation, bekämpa brottsligheten och stärka sammanhållningen. I detta ingår som exempel grannsamverkan och medborgarlöften. Människor måste känna sig trygga i sina bostadsområden, på sjukhus, tågstationer, gator och torg.

Vi ska bekämpa brotten genom fler poliser och strängare lagstiftning, men också brottens orsaker. Det effektivaste sättet att hindra unga människor att välja kriminalitet är att erbjuda något som är bättre; en bra utbildning, något meningsfullt att göra på fritiden, ett första jobb eller möjlighet att flytta hemifrån.

Våld i nära relationer

Stöd till våldsutsatta kvinnor och män måste utvecklas. Erfarenheterna visar att en del kvinnor och män inte vill söka hjälp hos kommunens socialtjänst. Verksamheter som kvinnojouren och brottsofferjouren behövs som komplement. Förövarna ska erbjudas stöd för att bryta sitt destruktiva beteende.

Alkohol och droger

Alkohol är en vanlig orsak bakom social utslagning, våld och ohälsa. Därför behöver vi minska alkoholkonsumtionen och förebygga missbruk av alkohol och droger, främst hos unga.

Spelmissbruk

Spelmissbruket ökar och drabbar dem som spelar mycket, men också deras familjer och vänner samt samhället i stort. Åtgärder för att förebygga spelproblem behövs därför både på individ- och befolkningsnivå.

Sociala medier och nätmobbning

De sociala medierna öppnar upp nya kommunikationsvägar och kan underlätta att ta kontakt med nya människor. Sociala medier kan även påverka till ett destruktivt beteende som kan störa relationer, studier och jobbet med mera. Man gömmer sig bakom skärmar och okända identiteter och kränker och nätmobbar. Därför bör bland annat skolan uppmärksamma om de sociala medierna används på fel sätt.

Planera för trygghet och säkerhet

Vi behöver en trygg trafikmiljö och trygga områden att vistas i. Det finns idag goda exempel att finna hur nya tekniska belyningsarrangemang kan skapas för en trygg miljö. I planeringens sociala del för bostadsområden, parker, rekreationsområden med mera ska det ingå att bedöma hur tryggheten ska utformas.

Vår politik:

- Utveckla stöd till våldsutsatta kvinnor och män.
- Vi vill ha en långsiktig lösning av finansiering för kvinnojouren.
- Vara restriktiva med nya alkohol-tillstånd och granska de som har tillstånd.
- I framförallt skolan vara uppmärksam på hur de sociala medierna används.
- Att uppmärksamma spelmissbruk, särskilt hos ungdomar, och att socialtjänsten hanterar detta.
- I all planering ska ingå att skapa trygga trafikmiljöer och trygga bostadsområden med mera som en del i den sociala aspekten i planeringsprocesserna.

Kraftfullt stöd till nyanlända

Socialdemokraterna i Kungsbacka vill ta en aktiv roll för de människor som idag flyr från krig, våld och förtryck och samtidigt motverka främlingsfientlighet. Det bästa sättet är att skapa ett jämlikt samhälle med minskade klyftor där alla får bevara sin unika egenart samtidigt som allas människovärde är odiskutabelt. Vi står upp för alla människors lika värde och kan aldrig tolerera rasism och främlingsfientlighet.

I Kungsbacka vill vi att vår kommun ska vara en kommun som ligger i framkant när det gäller mottagande och snabb etablering för nyanlända. Särskilt viktigt är det att kvinnorna lär sig språket så att de kan fungera i samhället själva, utan man eller barn. Vi ska korta vägen till jobb genom språk (SFI), utbildning och bostad. Vi ska använda oss av det ökande statliga stödet till kommunerna för bra utbildning och socialt stöd till nyanlända barn och ungdomar. Socialdemokraterna är för en fördelningpolitik mellan Sveriges kommuner gällande mottagande av nyanlända. Kungsbacka kommun ska ta sitt delansvar och välkomna nyanlända likväl som andra kommuner gör.

Vår politik:

- Alla nyanlända i Kungsbacka ska ha möjlighet till ett gott boende.
- Alla ska också ges god utbildning i svenska språket och andra ämnen.
- Vägar ska hittas, till exempel praktik, för att så snabbt som möjligt få Kungsbackas nyanlända ut på arbetsmarknaden.
- Kungsbackas kommun ska värna om de ensamkommande barnens och ungdomarnas psykiska välmående genom att stärka skolornas elevhälsoteam. Se vidare under rubriken För- och Grundskola.

Arbetsgruppen för handlingsprogrammet:
Alf Olofsson, samordnare för programmet
Eva Borg, kommunalråd
Susann Petrusson, 2:e vice ordf. nämnden för Gymnasium & Arbetsmarknad
Helén Ung Le, ersättare i kommunfullmäktige
Magdalena Sundqvist, ledamot i nämnden för Fritid & Folkhälsa

Handlingsprogrammet har antagits vid Kungsbacka Arbetarekommuns medlemsmöte 2018-05-24.